

De laatste van ons

ADÉLAÏDE DE CLERMONT-TONNERRE

De laatste van ons

Een verboden liefde in tijden
dat alles geoorloofd was

De vertaalsters bedanken het Collège International des Traducteurs Littéraires te Arles voor de genoten gastvrijheid (www.atlas-citl.org).

ISBN 978-90-225-8137-7

ISBN 978-94-023-0966-9 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Le dernier des nôtres*

Vertaling: Saskia Taggenbrock en Geertrui Marks

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld, vrouw: © Mark Owen | Trevillion Images

Omslagbeeld, skyline: © David & Myrtille | Arcangel Images

Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2016 Editions Grasset & Fasquelle

Nederlandstalige uitgave © 2017 Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Laurent

MANHATTAN, 1969

Het eerste wat ik van haar zag, was haar enkel, slank en sierlijk met een bandje van een blauw sandaaltje eromheen. Tot die dag in mei was ik nooit een fetisjaanbidder geweest, en als ik me zou moeten concentreren op een bepaald deel van de vrouwelijke anatomie, zou ik spontaan voor de billen, het kruis, de hals of misschien het gezicht hebben gekozen, maar in ieder geval niet voor de voeten. Die zag ik alleen als ze lelijk waren, of onverzorgd, maar dat kwam niet vaak voor. Gelukkig werd ik altijd bemind door knappe vrouwen, en ik stelde er een eer in hun liefde te beantwoorden. Daar hadden we het net over.

‘Voor jou is geen vrouw veilig, hè,’ zei Marcus plagerig terwijl we zaten te lunchen. ‘Op elke vrouwelijke maan in dit zonnestelsel moet jij zo nodig je vlag planten!’ Mijn vriend en compagnon, voor wie één vrouw versieren al een hele toer was, zei ook nog: ‘Jij gaat ergens zitten, kijkt wat rond, drinkt een paar glazen, en hopt! Na een kwartier draaien er al een paar heupwiegend om je heen.’

Hij zette net grote ogen op en trok een pruimenmondje om na te doen hoe de meisjes op mij reageerden, toen een serveerster, een kleine, verlegen brunette, naar me glimlachte.

‘Onuitstaanbaar,’ zei Marcus verontwaardigd. ‘Als ik haar was kwam ik niet graag bij je in de buurt. Met dat enorme lijf van je, die Slavische kop en die fletse ogen.’

‘Mijn ogen zijn niet flets! Ze zijn lichtblauw.’

‘Ze zijn flets. De mijne zijn blauw, maar ze hebben helemaal niet

hetzelfde effect. Aan mij vertellen ze het liefst over hun leven, hun ellende, hun ouders en hun eerste tandje. Wekenlang hoor ik hun ontboezemingen aan voordat ik mijn doel eindelijk heb bereikt, en jij bent in een kwartier tijd hun minnaar.’

‘Ik heb nooit iemand van je afgepakt!’

‘Erger nog! Je hoeft ze niet eens van me af te pakken, ze vallen gewoon in je armen.’

‘Als je zei wie je leuk vond zou ik niet eens naar haar kijken.’

‘Ik wil geen vriendin die mij à la minute vergeet zodra jij binnenkomt. Dan hoef ik haar niet meer.’

Het beeld dat Marcus van mij schetste was zwaar overtrokken. Ik zat heus niet alleen te wachten tot ze me besprongen. Ik moest er moeite voor doen. Ik had hem vaak genoeg mijn gulden regels verteld, maar mijn directe benadering leek hem te ‘simplistisch’. Liever voerde hij mijn vermeende aantrekkingskracht aan als excuus voor zijn eigen verlegenheid. Hoewel hij rijker was dan ik, was het tegen zijn principes daar gebruik van te maken. Hij zat verstrikt in een ingewikkeld denkpatroon, terwijl vrouwen, anders dan men beweert, juist voorspelbaar zijn. Om met een meisje naar bed te gaan, moest je:

A) Ontdekken wat er mooi aan haar is – want in elk meisje zit schoonheid – en haar laten zien dat je haar bewondert.

B) Vragen, nee, smeken om seks.

C) Altijd genoeg humor in dat verzoek stoppen om geen gezichtsverlies te lijden als ze nee zegt.

D) Eenvoudig en concreet blijven, en zeker niet drie pagina’s literaire citaten sturen, waardoor ze denkt dat je gestoord bent.

Ik had Marcus al honderd keer gezegd dat hij duidelijker moest zijn, maar het zat niet in zijn aard. Hij had talent om geheimen los te krijgen, bij mannen en bij vrouwen, maar hij wist er geen munt uit te slaan. Zelf had ik de gave om meisjes mijn bed in te lokken.

Ik was net veertien toen de meisjes aandacht voor me kregen, op de middelbare school, na mijn vechtpartij met Billy Melvin. Hij was twee jaar ouder dan ik en terroriseerde de leerlingen van Hawthorne

High School. Op een dag noemde Billy me een ‘zielenpoot’, een toespeling op mijn achternaam, Zilch. Dat pikte ik niet.

Zijn gezicht was vertrokken van haat, alsof de zon recht in zijn ogen scheen. Hij zei dat hij niet wilde dat mensen boven hem uit staken. Ik was al bijna net zo lang als hij en dat irriteerde hem. Wat ik over hem dacht was niet veel beter. Ik haatte die types die denken dat ze alles kunnen maken omdat ze alles hebben. Het ontzag waarmee ze omringd worden, hun minachting tegenover de rest van de mensheid doen mijn bloed koken. Ik hou van geld, maar dan moet het wel zelf verdiend zijn, en niet geërfd zoals bij types als Billy. Je zag in één oogopslag dat hij dom was. Ik hield niet van zijn vierkante kop en zijn rossige huid. Ik hield niet van zijn maniertjes. Ik hield er niet van hoe hij liep, praatte en naar anderen keek, hooghartig en arrogant. Eigenlijk was er in die tijd maar weinig waar ik van hield.

Toen ik Billy Melvin weer hoorde zeggen: ‘Je bent een zielenpoot, Zilch, een enorme zielenpoot die door een paar stumpers uit liefdadigheid is opgevangen’, kreeg ik, zoals wel vaker, een enorme driftbui. Volgens Marcus trekt dan alle kleur uit mijn gezicht, het lijkt of iemand anders bezit van me neemt, en ik heb mezelf niet meer onder controle. Ik greep Billy bij zijn arm, zwaaide hem twee keer rond zoals we geleerd hadden met kogelstoten en smeed hem tegen een van de grote ramen die de trots van onze school waren. Billy lag een paar seconden buiten westen. Toen schudde hij zich uit, als een dobermann die uit een vijver komt, en vloog op me af. We lagen te vechten op de grond. We gingen helemaal door het lint. De surveillant en de aanvoerder van het voetbalteam moesten ons uit elkaar trekken. Billy Melvins oor was gescheurd, hij had een bloedneus, hij strompelde en vloekte. Mijn t-shirt hing van mijn hals tot mijn buik aan flarden, de knokkels van mijn linkerhand waren gehavend en onder mijn kin zat een snee waaruit rode druppels op het beton van het schoolplein vielen. De slordig gehechte wond heeft een litteken in de vorm van een w achtergelaten, van Werner, waar ik zeer tevreden mee ben.

We werden beiden een week geschorst. De directeur van de school maakte van de gelegenheid gebruik om ons een taakstraf op

te leggen. Hij wilde de burgemeester van Hawthorne een plezier doen. Twee dagen lang moesten we, zonder een woord met elkaar te wisselen, op Lafayette Avenue – waar de burgemeester woonde – bladeren vegen en opruimen, de verf van zijn tuinhek afbijten, het schuren en weer schilderen, om vervolgens honderden archiefdozen naar het stadhuis te verplaatsen zodat hij meer ruimte kreeg in zijn werkkamer. Deze schorsing leverde me een flinke uitbrander op van Armande, mijn moeder, en de bedekte complimenten van Andrew, mijn vader. Al sinds mijn jongste jaren kon hij me ineens vertederd aankijken. Hij betastte dan mijn schouders of mijn spierballen en zei verheugd: ‘Dat is nog eens een mooie bouw! Lekker stevig.’ Hij vond het een leuk idee dat ik een twee jaar oudere jongen een mep had verkocht, ook al raakte ik erdoor in de problemen. Toen we terugkwamen op school voerde Marcus de vredesonderhandelingen; hij had destijds al affiniteit met rechten, ook al zag hij zich liever als concertmusicus dan als advocaat. Die onderhandelingen leidden tot het ondertekenen van een plechtig verdrag dat hij zelf had opgesteld. Deze overeenkomst, met daarbij een plattegrond van de school, verdeelde de hal door een diagonaal te trekken van de garderobedeur tot de kantinedeur. De jongens- en meisjes-wc’s waren gearceerd en tot neutraal terrein verklaard. Marcus, die bovendien dol was op geschiedenis, had ze omgedoopt tot ‘Zwitserland’. Dat is een grap tussen Marcus en mij gebleven. Als we gaan pissen, gaan we nog steeds ‘naar Zwitserland’.

Deze opzienbarende daad, en de betrekkelijke overwinning omdat ik me niet had laten inmaken door Billy, leverden me nieuwe vrienden en mijn eerste vriendinnetje op: Lou. Ze greep me op een dag vast in de gymzaal en stak haar tong in mijn mond. Dit meisje smaakte naar kersenbonbons en had een tong die, als hij de barrière van deze kus eenmaal had genomen, een beetje slap bleek. Ik vond de ervaring te nat en ik verleidde liever zelf dan dat ik verleid werd, maar Lou was het mooiste meisje van Hawthorne. Ze had lang bruin haar, een brutale uitstraling die niet paste bij haar plooirok, ze was twee jaar ouder dan ik – namelijk net zo oud als Billy – en ze had borsten in haar strakke truitje waar de jongens van het lyceum

naar omkeken. Lou was een kans die je niet aan je voorbij kon laten gaan. In de ondernemersclub van school waar de ‘toekomstige zakenelite’ gevormd werd, zei de docent altijd dat je ‘kansen moest herkennen en grijpen’. Hoewel ik overrompeld was door Lou’s aanval, maakte ik terwijl ik mijn mond opende en haar verzoek beantwoordde een nauwkeurige conjunctuuranalyse. Daaruit concludeerde ik dat Lou beantwoordde aan het model van type 2: ‘kans met beperkt risico’, een van de gevallen waarbij de potentiële winst het grootst is. Trots op het feit dat ik in de voetsporen trad van de grote ondernemers die dit land gebouwd hadden, en ook wel enigszins in verwarring, greep ik het meisje vast dat zich zo gewillig aanbood. Ik begon aan haar borsten te voelen zoals je het warme en koude water onder de douche regelt, en verbaasde me erover hoe zacht haar meloenen waren, ik had ze steviger verwacht, daarna greep ik met volle handen haar achterwerk en begon het, niet wetende hoe ik te werk moest gaan, krachtig op en neer te schudden. Deze probeersels brachten geen enkele reactie teweeg bij mijn proefkonijn; ik wist al snel niet hoe ik verder moest. Dus greep ik na een korte aarzeling mijn kans en betastte het kruis van Lou, die zo vriendelijk was om me tegen te houden. Bij het verlaten van de gymzaal had ik dit mooie stuk aan mijn arm hangen. Voor de school kronkelde ze om me heen als klimop rond een boom. De leraar geschiedenis, een oude mopperkont, die alleen gesteld was op Marcus (de enige die warmliep voor de veroveringen van koningen met onuitspreekbare namen in piepkleine landjes en zo lang geleden dat de mensachtigen nog maar net uit hun boom gekomen waren), kwam ons vragen ons ‘fatsoenlijk te gedragen’. Ik gaf hem een bijdehand antwoord waaruit niets bleek van mijn onzekerheid en de mannelijke hormonen die door mijn lijf gierden, en Lou deed mee met mijn opstandige houding. Ze liet zich ontvallen: ‘Kom op, zeg! We leven toch in een democratie!’ Terwijl ze de stoffige docent strak aankeek, likte ze eerst aan mijn oor en zoog het daarna helemaal naar binnen, zodat ik de rest van de dag vervelende oorsuizingen had. Bij dit schouwspel, een handeling die hij in zijn stoutste dromen nog niet had durven proberen bij zijn protestantse vrouw,

werd de leraar zo paars als zijn gebreide das en maakte zich uit de voeten.

Lou was een zeer benijdenswaardige buit. Ze maakte mijn aanzien na de vechtpartij en het vredesverdrag met Billy alleen nog maar groter. Mijn vrienden dichtten me een bovenmatige verleidingskracht toe. Daar was ik zelf niet zo van overtuigd, maar toch moest ik vaststellen dat de meisjes me met verliefde ogen aankeken sinds ik met Lou uitging, een raar woord, want het spel met Lou draaide niet zozeer om het uitgaan als wel om het ingaan, wat ze hardnekkig bleef weigeren. Ze giechelden als ik langsliep en vertrouwden Marcus toe dat ze dol waren op mijn blauwe ogen of mijn ‘te schattige’ glimlach. Eentje van wie ik de naam vergeten ben, bakte zelfs elke dag een taart voor me nadat ze mijn enorme eetlust had opgemerkt. Lou ergerde zich dood aan die cadeaus, maar mijn vriendinnetje had geen enkele zin om zelf in de keuken te gaan staan. Ze stelde zich tevreden met haar deel. Omdat ze op haar lijn lette, gaf ze het aan haar vriendinnen en keek hoe ze het opaten, met de voldoening van een slank meisje dat zich kan beheersen terwijl voor haar neus andere, dikkere meisjes zwichten voor hun snoeplust.

Sinds die tijd had ik geen problemen meer met vrouwen. Daar was ik aan gewend geraakt. Ze kwamen makkelijk op me af, en als er eens eentje weerstand bood, duurde dat nooit lang. De koppigste meisjes lieten zich bidden. Hoeveel tijd het ook kostte, voor mij was het een aangename afleiding, meer niet, een lichtzinnigheid die me in de loop van de jaren mijn slechte reputatie bezorgde. Ik heb respect, maar zelden gevoelens. Ik hecht me niet makkelijk. Een van mijn vriendinnen, een studente psychologie – ik was dol op haar gewoonte om haar bril op te houden als we de liefde bedreven – had deze karaktertrek geanalyseerd. Volgens haar had het feit dat ik geadopteerd was me achterdochtig gemaakt. Ze legde uit dat ik verlatingsangst had, en daardoor verschillende relaties tegelijkertijd aanging. Ik geloofde eerder dat alle vrouwen obsessief met een exclusieve relatie bezig waren, met de vorm en met de ‘vastigheid’. Ze wilden dat mannen verliefd werden, en als dat niet lukte, zagen ze hen als smeerlappen. Ze dachten dat liefde de vleselijke zonde zou

kunnen schoonwassen. In tegenstelling tot Marcus, en daarom kwam hij ook niet ver, kon ik heel goed buiten dat archaische bleekwater dat gevoel is. Ik was jong op het juiste moment. In de jaren zestig stelden meisjes er een eer in om van hun vrijheid te genieten. Ze waren een soort competitie aangegaan, waarbij ze hun seksualiteit in de praktijk brachten en niet onderdrukten. Ik geef toe dat ik daarvan geprofiteerd heb. Liefde was slechts een spel, maar aan die gezegende tijd kwam een einde op de dag dat in restaurant Gioccardi een jonge vrouw mijn zorgeloosheid met haar blauwe sandaaltjes vertrapte.

Ik zat met Marcus te lunchen op de benedenverdieping van de trattoria in SoHo. Daar kwamen we bijna dagelijks. De eigenaar ontving Shakespeare, mijn hond, als een godheid. Hij maakte overvloedige bakken voer voor hem klaar. Dat was prettig, want menig een was bang voor Shakespeare. Als hij op zijn achterpoten stond was hij één meter tachtig. Zijn beige-rode berenvacht deed niets af aan zijn bek die, als hij niet zo'n lief karakter had, in een paar seconden met een mens zou kunnen afrekenen. Ik boog me vol verlangen over mijn spaghetti al pesto toen op de zeshoekige rode tegeltjes van de trap de enkel verscheen die het beeld dat ik van vrouwen had zou veranderen. Ze had me meteen in haar greep. Degene aan wie de enkel toebehoorde, die van de zaal op de eerste verdieping kwam, bleef even staan. Ze praatte tegen iemand. Het duurde even voordat ik in het geroezemoes van de gesprekken en de geluiden van bestek haar spottende stem kon onderscheiden. Haar voeten draaiden langzaam. Ik bewonderde haar kinderlijke tenen met glimmende nagels. Ze wilde beneden lunchen. Boven was het bijna leeg. Er zat niemand, dat was ongezellig. Ik hoorde een man, die bruine moccasins bleek te dragen, protesteren. Boven was het rustiger. Het meisje deed met haar linkervoet een stap naar beneden waardoor het begin van een kuit zichtbaar werd. De voet ging weer omhoog, kwam weer naar beneden en liep toen eindelijk door. Naarmate ze meer in beeld kwam, streelde ik met mijn blik de fijne lijnen van haar schenen, haar knieën, het begin van haar dijën, waar die schuine spier doorheen liep waar ik zo stapel op was bij een vrouw. Haar

lichtgebruinde huid, van een onwerkelijke gaafheid, verdween onder een wijd uitlopende blauwe stof. Een ceintuur accentueerde haar taille, waar ik meteen mijn handen op had willen leggen. In haar mouwloze blouse waren haar mollige armen te zien die van een aantrekkelijke frisheid waren. Iets hoger, in de uitsnijding, verhief zich een sierlijke hals die ik met één hand had kunnen breken. De laatste drie treden liep ze lachend af. Haar entree bracht een stralend licht binnen dat uit haar haren leek te komen. Ze trok een man van een jaar of veertig, gekleed in een beige broek en een donkerblauwe blazer met een gele pochet, aan zijn stropdas achter zich aan. Hij werd voortgesleept aan zijn boord, liep rood aan en deed ontstemd zijn best om haar te volgen zonder te vallen. Ze liet hem weer los, waarbij ze de das tussen haar dunne, bijna doorschijnende vingers liet glijden, en riep: ‘Ernie, je bent zo saai!’

Ik keek haar zo aandachtig aan dat haar blik, gewekt door een dierlijk instinct, de mijne kruiste en daar een fractie van een seconde bleef rusten. Zodra ze haar brutale ogen mijn kant op draaide, wist ik dat dit meisje me meer beviel dan alle meisjes die ik had kunnen kennen of simpelweg begeren. Ik had het gevoel dat er lava door mijn lijf stroomde, maar de jonge vrouw leek onaangedaan, of misschien had mijn schitterende schepsel genoeg terughoudendheid om het niet te tonen. De vent in blazer ergerde zich aan mijn belangstelling voor haar. Hij nam me geïrriteerd op. Mijn lichaam spande zich direct. Ik was klaar om te vechten. Hij had niets te zoeken in dit restaurant. Hij verdiende deze godin niet. Ik wilde dat hij haar aan mij liet en opdonderde. Ik glimlachte spottend naar hem in de hoop dat hij me zou uitdagen, maar Ernie was een lafaard. Hij wendde zijn blik af. Mijn schoonheid draaide zich elegant om toen de ober, net zo verblind als ik, haar naar hun tafel voorging. Hij trok de stoelen in het voorbijgaan naar achteren, terwijl zij aan kwam lopen, het hoofd licht gebogen op de bescheiden manier van meisjes die weten dat ze bewonderd worden.

‘Je weet dat ik je iets vroeg, hè, al één minuut en vijftien seconden geleden?’ zei Marcus, die op zijn nieuwe horloge keek, een verjaardagscadeau van zijn vader, waarvan hij de stopwatch had aangezet.

Ik kon me niet van haar losmaken, ook al probeerde Ernie haar met zijn grote, dikke lijf aan mijn blik te onttrekken. Ze zat met haar rug naar de zaal. Half dromend antwoordde ik: ‘Vind je haar niet grandioos?’

Marcus, die had begrepen waardoor ik werd afgeleid, inmiddels al één minuut en vijfenveertig seconden, antwoordde zonder van zijn klokje op te kijken: ‘Inderdaad, ze is heel knap, en heel erg bezet, dat zal je niet ontgaan zijn.’

‘Denk je dat ze iets hebben?’

De gedachte alleen al aan dit stralende meisje met die oude dandy – destijds leek veertig me het begin van de aftakeling – was onverdraaglijk.

‘Ik heb geen idee, Wern,’ antwoordde Marcus, ‘maar ik zou graag eens één keer lunchen en een gesprek voeren zonder dat jij een stijve nek krijgt van het kijken naar alles wat een rok draagt; dat zou mijn ego enorm goeddoen.’

‘Sorry schat, ik geef je niet genoeg aandacht,’ zei ik spottend terwijl ik mijn hand op de zijne legde.

Mijn vriend keek beledigd en trok zijn hand terug.

‘Jij geeft me de indruk dat ik onzichtbaar ben. Dat is heel naar. Vooral omdat we nog wat dingetjes te regelen hebben voor onze afspraak van vanmiddag.’

Ons pas gestarte vastgoedbedrijf zat in een gevaarlijke fase. Wat we met onze eerste opdracht hadden verdiend, hadden we met een maximum aan leningen weer geïnvesteerd in de renovatie van twee beleggingspanden in Brooklyn. Toen we de sloop- en bouwvergunningen hadden bemachtigd, en de problemen waren opgelost waar alle vastgoedprojecten in New York mee te maken hadden, waren de werkzaamheden door een gemeenteambtenaar opgeschort met een vaag verhaal over kadasters. Die klotestreek had me razend gemaakt. De voorzitter van het stadsdeel Brooklyn had maling aan de wet, hij wilde voor de tweede keer smeergeld van ons. We hadden die middag om vier uur een afspraak staan, en moesten argumenten bedenken en een toekomst redden, maar ik had moeite om me te

concentreren: een paar tafels verder eiste het object van mijn begeerte mijn aandacht op. Ze zat kaarsrecht. Haar schouders raakten de rug van de stoel niet. Haar handen fladderden alle kanten op en begeleidden haar woorden met complexe choreografieën. Mijn compagnon keek me bevreemd aan. Hij kende mijn belangstelling voor vrouwen, maar hij wist ook dat ons bedrijf altijd voorrang had. De onbekende dame boog haar hoofd achterover en rekte zich schaamteloos uit met de soepele en trage bewegingen van een panter. Ze trok haar ronde schouders naar achteren. Haar lange haar leidde een eigen leven. Ik had het willen vastgrijpen en mijn gezicht erin willen drukken.

‘Is er iets niet in orde, meneer Werner?’ vroeg Paolo, de eigenaar.

Hij stond met een fles marsala in zijn hand en keek naar mijn onaangeroerde bord. Ik was een van zijn favoriete klanten en hij was zo trots als een Siciliaanse moeder wanneer hij me meerdere keren per week een kilo pasta, een vol bord lasagne, een rundersteak of twee pizza’s in mijn eentje zag verzwelgen. Die dag had ik de spaghetti die voor me stond koud te worden niet aangeraakt.

‘Is de pasta niet lekker? Niet zout genoeg? Te gaar?’ Hij bedolf me onder een spervuur van vragen, en keek naar mijn bord om een diagnose te stellen.

Ik besteedde geen aandacht aan zijn woorden. De onbekende vrouw had zojuist met een snelle handbeweging haar volle haar over haar ene schouder gevlijd, waarbij de aanzet van haar nek zichtbaar was geworden. Waarom kwam ze me zo bekend voor? Hoe kon ik met haar in gesprek raken? Paolo pakte mijn bord. Hij trok als een jachthond zijn neus op om eraan te ruiken en ontplofte.

‘Giulia! Wat heb je met de pasta van signor Zilch gedaan!’

Bij de woede-uitbarsting van de eigenaar draaiden de mensen in de zaak zich om, ook mijn onbekende. Ik verslond haar met mijn ogen met een gretigheid die ze blijkbaar vermakelijk vond, want ze glimlachte naar me voordat ze me weer haar rug toekeerde. Ik moest haar hebben. Ik wilde alles van haar weten, haar geur, haar stem, haar ouders, haar vriendinnen, waar ze woonde, met wie, de inrichting van haar slaapkamer, de jurken die ze droeg, de textuur van

haar lakens, of ze naakt sliep, of ze praatte in haar slaap. Ik wilde dat ze me haar verdriet en haar dromen toevertrouwde, haar behoeften en haar verlangens.

‘Ik heb het haar al twintig keer uitgelegd!’ zei Paolo geërgerd. ‘Pesto maken leert ze nooit! Je moet het in de vingers hebben. Je hebt kracht nodig, je moet pletten en draaien in de vijzel,’ legde hij uit terwijl hij de ronddraaiende beweging woest voordeed. ‘Giulia klopt pesto met gebogen pols, als een vinaigrette, in plaats van haar arm krachtig gestrekt te houden!’

Ik had overeind willen komen, voor haar willen gaan staan. De idioot die ze bij zich had op zijn bek rammen, haar bij de hand pakken, meenemen, wegvoeren, haar helemaal leren kennen.

‘Is-ie ziek? Voelt-ie zich niet goed?’ vroeg Paolo bezorgd nadat hij de spaghetti had geproefd, waar niets op aan te merken viel, een capitulatie die een triomfantelijke glimlach liet verschijnen op het gezicht van Giulia, die zich uit haar keuken had gespoed.

Marcus probeerde het bord terug te pakken. ‘Maak je geen zorgen, Paolo, de pasta is heerlijk en Wern is in topvorm, hij is gewoon verliefd.’

‘Verliefd!’ riepen Paolo en Giulia in koor.

Het idee dat ik verliefd was, viel in hun ogen niet te rijmen met het aantal meisjes dat ze de afgelopen maanden aan mijn tafel hadden zien zitten. Ze namen deze liefdeskwelling op mijn gezicht taxerend op.

‘Verliefd,’ bevestigde Marcus.

‘Op wie dan?’ mopperde de eigenaar, die de identiteit wilde weten van het verwerpelijke schepsel dat de eetlust van zijn beste klant bedierf.

‘Die blonde in het blauw en wit,’ vatte Marcus nuchter samen, met een knikje naar de onbekende vrouw.

We rekten de lunch. Paolo probeerde meer over het meisje te weten te komen door een beetje met haar te praten, maar Ernie zette hem op zijn nummer. We bestelden onze vierde koffie. Shakespeare, die gewend was dat we ons eten in twintig minuten naar binnen werkten, werd ongeduldig. Hij kreeg een halfslachtige aai

over zijn kop en ging met een zucht weer aan mijn voeten liggen. Ik kon mijn ogen niet van dat meisje afhouden, en antwoordde afwezig op de vragen van Marcus, die met zijn zilveren pen in een leren zakboekje de lijst argumenten noteerde die de stadsdeelvoorzitter moesten overtuigen. Toen ik zag dat Ernie de rekening betaalde, steeg mijn adrenaline. Mijn schoonheid zou verdwijnen in de jungle van Manhattan en ik had geen idee wat ik moest doen. Ze stonden op. Ik volgde ze in de hoop dat ze me zou zien en dat ik nogmaals door haar blik in vervoering zou raken. Ik zocht een smoes om haar tegen te houden, toen bij toeval de schouderriem van haar handtas achter de deurklink bleef haken en brak, waardoor een deel van haar spullen op de grond belandde. Ze hurkte neer. Ik schoot toe om haar te helpen. Ik raakte gebiologeerd toen de v-vormige hanger die ze om haar hals droeg klem kwam te zitten tussen haar borsten. De hoekjes van het gouden sieraad drukten in haar huid. Het leek haar niet te storen, terwijl deze aanblik mij deed duizelen. Ik griste alles wat ik kon pakken bij elkaar. Viltstiften, een inktgum, losse blaadjes volgekrabbeld met vreemde schetsen, een haarborstel, lipbalsem van Carmex, een pet van spijkerstof en, wat me zeer verbaasde, ook een kurkentrekker. Door dat gebruiksvoorwerp en de rommel in haar tas werd ze voor mij menselijker en nog begeerlijker. Ernie werd naar buiten gestuurd. De doorgang was zo smal dat hij niets kon betekenen en hij zou uit zijn te krappe pak gescheurd zijn als hij had willen hurken. Hij probeerde me af te poeieren.

‘Dank u, we redden het verder wel. Kom, sta op! Ik zeg toch dat we uw hulp niet nodig hebben!’

Ik reikte mijn schoonheid een handvol spullen aan die ik had opgeraapt. Ze keek op en ik was onder de indruk van de kleur van haar ogen. Ze waren diepviolet, sprankelend van intelligentie en fijngevoeligheid. Ze deed haar tas wijd open zodat ik de losse spullen erin kon gooien, ik liet een notitieboekje vallen waarin ik schetsen van naakte mannen zag staan. Ze sloeg het met een geamuseerde glimlach dicht, en keek me indringend aan.

‘Dank u wel.’

Haar stem was krachtiger en zwaarder dan haar tengere gestalte deed vermoeden, en bezorgde me een rilling. Evenals de blik waarmee ze me aankeek. Die was direct en open, alsof ze me in een paar tellen volledig probeerde in te pakken, wat haar ook lukte. Toen ze overeind kwam ving ik een vleugje van haar parfum op, amber en bloesem. Het speet me dat ik haar hand niet had weten aan te raken, maar Ernie boog zich, pakte haar pols en trok haar mee naar buiten. Voordat ik een excuus kon bedenken om haar tegen te houden, verdween mijn onbekende in de Rolls met chauffeur van die ontaarde dandy. Haar verdwijning achter de getinte ramen deed me fysiek pijn. Het vooruitzicht dat ik haar nooit meer zou zien benam me letterlijk de adem. Ik begon als een bezetene te rennen, met Shakespeare op mijn hielen. Sommige mensen begonnen te gillen toen ze zagen dat die enorme hond er over de stoep vandoor ging. Marcus, die van het intermezzo gebruik had gemaakt om 'naar Zwitserland' te gaan, spurtte achter me aan: 'Wacht! Wat doe je nou?' Ik liet Shakespeare in onze gele Chrysler stappen. Ik gaf vol gas terwijl mijn vriend in het rijdende voertuig sprong en me uitmaakte voor 'ontoerekeningsvatbaar' en 'psychisch gestoord'. Ik zocht wanhopig naar de Rolls. Toen Marcus de machteloze woede op mijn gezicht zag, mompelde hij bezorgd: 'Wern, soms word ik bang van je.'

SAKSEN, DUITSLAND, 1945

Het was een nacht in februari, voor de mensheid opnieuw een nacht des onheils. Hectaren ruïnes brandden onder een bittere, asachtige regen. Urenlang was Dresden niets dan een eindeloze vlammenzee geweest die lichamen, hoop en levens had vernietigd. Zover het oog reikte was de stad in deze tijd van wereldwijde verslagenheid de belichaming van de chaos. De bombardementen waren zo hevig geweest dat in het hele centrum geen pand meer overeind stond. De bommen hadden de gebouwen weggeblazen als dorre bladeren. Een opeenvolging van brandbommen wakkerde de verslindende vuurzee aan, die zich voedde met mannen, vrouwen, kinderen en gewonden die teruggekeerd waren van het oostfront en zich veilig hadden gewaand. Het duister werd verlicht door knetterende flitsen, alsof het een kermisshouwspel betrof. Hoewel het helemaal donker was, had de hemel de kleuren aangenomen van een zonsondergang in de herfst, scharlaken en goudgeel. Langzamerhand hadden de afzonderlijke kleurvegen zich verenigd in een gloeiende zee. Zelfs op een hoogte van tweeëntwintigduizend voet voelden de piloten van deze vluchten des doods in hun cockpit de warmte van de vlammenzee.

Op de grond werd iedereen in de nabijheid die geen weerstand kon bieden aan de zuurstofwinden waarmee de vlammen zich voedden gegrepen door een vuurstorm. Er leek geen einde aan te komen. In de loop der uren trokken de rook en de as op en legden een sluier over het Florence aan de Elbe. In deze mist, die etmalen